

РЕШЕНИЕ

№ 3981

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 04.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **8501** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 46а, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 44, ал. 8, изр. трето от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Б. Х., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Б., [дата на раждане] , против Заповед № 5364з-2185 от 30.08.2022 г., издадена от директора на Дирекция „Миграция“ при МВР, с която на основание чл. 44, ал. 8, изр. 3 от ЗЧРБ, е продължено принудителното му настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) за срок от 6 (шест) месеца, считано от 02.09.2022 г. до отпадане на причините за изпълнение на наложената принудителна мярка, на основание чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, но не по - късно от 02.03.2023 г.

В жалбата се излагат аргументи за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт поради противоречие с материално правни разпоредби и явно несъответствие с целта на закона. Застъпва се становище за нарушение на административно-производствените правила - липса на мотиви относно причините, на които се дължи забавянето при издаване на документите, с което е обосновано продължаването на срока на прилагане на принудителното настаняване до максималния, предвиден срок в националната и приложимата международна нормативна уредба. Твърди се, че административният орган е следвало да посочи не само конкретните предприети действия за преодоляване на обективните пречки, но и предстоящите действия в рамките на поредното удължаване на срока на настаняване в СДВНЧ. Според жалбоподателя, декларативното позоваване на основанието по чл. 44,

ал. 8, изр. трето от ЗЧРБ, се явява недостатъчно, за да обоснове спазването на принципите на законоустановеност, доказана необходимост и пропорционалност на прилагане на конкретната обезпечителна принудителна мярка и съответствието ѝ с изискванията на чл. 15 от Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите стандарти и процедури на връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, приложими в държавите-членки (Директива 2008/115/ЕО). Цитирани са решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), въз основа на които е обоснована тезата за нарушение на принципа за пропорционалност поради липса на доказателства за предприети активни ефективно действия по извеждане и непосочване на предстоящите за извършване в удължения период на задържане, за да може да се преценява неговата необходимост. В този аспект, се твърди и липса на мотиви относно определянето на размера на допълнителния срок на задържане. Правят се алтернативни искания - за отмяна на оспорената заповед и незабавно освобождаване на жалбоподателя от СДВНЧ или за изменение на заповедта в частта относно срока на принудително настаняване.

Исканията в жалбата се поддържат от пълномощника на жалбоподателя и в съдебното заседание.

Ответникът по жалбата, чрез процесуалния си представител – юриск.Ч. оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна. Застъпва становище за липса на основания за прилагане на предвидените в закона по -леки обезпечителни мерки. В този аспект, сочи, че отказаното съдействие от жалбоподателя да предостави необходимата информация за идентифициране на самоличността му и да се завърне доброволно в страната си по произход са препятствия и пред съвременното издаване на европейски документ за пътуване (пасаван), с който може да напусне територията на РБългария. Застъпва тезата за проявена дължима грижа от администрацията при изпълнение на задълженията по Споразумението за реадмисия, с което обосновава неотпадналата възможност за успешно изпълнение на наложената ПАМ. Позовава се на актуална съдебна практика на ВАС по отношение на тълкуването на основанията, визириани в разпоредбата на чл. 44, ал. 8, изр. трето във вр. ал. 6 от ЗЧРБ. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не се е възползвала от правото да участва със свой представител в съдебното производство, както и да изрази становище по депозираната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, Първо отделение, 26 състав, след като извърши цялостна проверка и оценка на събрания и относим към предмета на спора доказателствен материал, в контекста на възраженията и становищата на страните, прие за установено от фактическа страна:

Жалбоподателят Б. Х. е гражданин на Народна Република Б.. Не притежава документ за самоличност, издаден от държавата по произход. Преминал е незаконно границата на РБългария през 2020 г. и е задържан при опит да напусне територията на страната на 24.07.2020 г. Осъден е с влязла в сила присъда по НОХД № 76/2020 г. на Районен съд - Кула за извършено престъпление по чл. 279, ал. 1 от НК на „Лишаване от свобода“ за срок от три месеца.

На 13.10.2020 г. е настанен принудително, на основание чл. 44, т. 13 от ЗЧРБ, в Звено за краткосрочно настаняване при СДВНЧ – С., въз основа на Заповед на началника на ГПУ – Брегово № 4518 ОЧ-15/24.07.2020 г. (л. 54 от делото). С Решение № УПП - 409 от 04.12.2020 г. (л. 23 - 25 от делото) на интервюиращ орган на Държавна агенция за

бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС) му е отказана международна закрила. Прието е, че не са установени данни за реален риск от тежки посегателства или основателни опасения от преследване при връщане в държавата му по произход. Направен е извод, че се касае за мигрант по икономически причини, а не за бежанец. В периода 23.02.2021 г. – 02.09.2021 г. жалбоподателят Х. е изтърпявал наказание „Лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, наложено му с влязла в сила присъда по НОХД № 57/2021 г. по описа на РС – Кула за извършено на 23.02.2021 г. престъпление по чл. 279, ал. 2 от НК – незаконно преминаване на границата при условията на повторност (л. 40 - 41 от делото).

Непосредствено преди приключване на изтърпяването на наложеното наказание, на 30.08.2021 г. служители на Дирекция „Миграция“ – МВР са провели беседа с жалбоподателя Б. Х. и е започнало административното производство, което е приключило с издаване на Заповед от директора на Дирекция „Миграция“ - МВР - рег. № 5364з-1736 от 01.09.2021 г., с която на основание чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, му е наложена принудителна административна мярка „Връщане“ в страната на произход. Заповедта е връчена на 20.09.2021 г. и няма данни да е била обжалвана.

В мотивите на заповедта е посочено, че Б. Х. не притежава документи за самоличност, издадени от държавата на произход, не е посочил лице, при което може да отседне на територията на РБългария, както и източник на средства за издръжка. Въз основа на тези данни и по Предложение на началника на отдел „П.“ рег. № 5364з-17190 от 01.09.2021 г. (л. 47 – 48 от делото), директорът на Дирекция „Миграция“ – МВР е издал Заповед рег. № 5364з-1737 от 01.09.2021 г. за принудително настаняване на чуждия гражданин Б. Х. в Специален дом за временно настаняване на чужденция към Дирекция „Миграция“ – МВР (л. 46 от делото), с цел обезпечаване изпълнението на принудителната административна мярка по чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ. Отчетено е заявеното желание на жалбоподателя да имигрира в друга държава-членка на ЕС – Германия, както и отказът му да се върне доброволно в страната на произход.

Със заповед № 5264з-383/01.03.2022 г. (л. 26 – 27 от делото) на директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, на основание чл. 44, ал. 8, пр. трето от ЗЧРБ, периодът на принудително настаняване на жалбоподателя в СДВНЧ е продължен, считано от 02.03.2022 г. до отпадане на пречките за изпълнение на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ, но не по-късно от 02.09.2022 г. Мотивите на заповедта препращат към Предложение на началника на отдел „П.“ рег. № 5364р-4183 от 01.03.2022 г. (л. 28 – 30 от делото). В него е отразено, че при провеждани беседи с жалбоподателя, същият не е променил становището си относно нежеланието за доброволно връщане в страната на произхода си и нежеланието да съдейства на компетентните органи за идентификация на данните, необходими за издаване на документи за самоличност и за пътуване. Заповедта е обжалвана от чужденеца и е потвърдена с влязло в сила решение на състав на АССГ.

С оспорената в настоящото производство Заповед рег. № 5364з-2185 от 30.08.2022 г., издадена от директора на Дирекция „Миграция“, на основание чл. 44, ал. 8, пр. трето от ЗЧРБ (л. 10 – 11 от делото), е продължен за втори път с 6 (шест) месеца срокът на принудително настаняване на жалбоподателя Б. Х. в СДВНЧ, считано от 02.09.2022 г. до отпадане на пречките за изпълнение на наложената ПАМ по чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, но не по-късно от 02.03.2023 г. Заповедта е издадена, въз основа на Предложение на началника на Отдел „П.“ в Дирекция „Миграция“ рег. № 5364р -18718 от 30.08.2022 г. (л. 12 – 14 от делото), в което е отразена подробна информация за резултатите от

предприетите действия в изпълнение на принудителната административна мярка по чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ

– провеждани регулярни беседи с чужденеца, последните от които през месец април и месец юни, отразени в докладни записки рег. № 5364p-23952 от 20.11.2021 г., рег. № 5364p-840 от 14.01.2022 г., рег. № 5364p-8653 от 24.04.2022 г., рег. № 5364p-12793 от 20.06.2022 г.,

- потърсено съдействие от ГД „Гранична полиция“ – МВР, непосредствено преди издаване на предходната заповед за удължаване срока на принудително настаняване в СДВНЧ – писмо рег. № 5364p-2015 от 31.01.2022 г. за инициране на процедура за обратно връщане по предвидения ред в Споразумението за сътрудничество между ЕС и НРБангладеш.

Направен е извод, че категорично заявеното и непроменено намерение на жалбоподателя да не се връща в страната си на произход и да търси възможност да замине за Федерална Република Германия (л. 17 от делото), с оглед на обективните данни – липса на близки и познати на територията на РБългария, а и на социална среда, посредством която може да бъде локализиран, недеклариран адрес, на който желае да пребивава в страната, липса на средства за издръжка и възможни сериозни затруднения при осигуряване на такива за покриване на ежедневните му нужди, отговарят на критериите, залегнали в легалната дефиниция на понятието „опасност от укриване“ по чл. 3, т. 7 от Директива 2008/115/ЕО, възпроизведени и доразвити в нормата на § 1, т. 4в, изр. второ от ДР към ЗЧРБ.

Забавянето при получаване на европейски документ за пътуване, необходим за напускането на територията на РБългария в съответствие с договореностите за реадмисия, е посочено като единствена пречка за изпълнение на ПАМ, наложена по реда на чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ. В този аспект, в Предложението е отразено и решението на интервюиращ орган при ДАБ при МС да отхвърли депозирана последваща молба от 20.06.2022 г. за закрила на жалбоподателя Б. Х..

В мотивите на предложението е направен извод и за невъзможност да бъдат приложени други обезпечителни мерки от предвидените алтернативни в чл. 44, ал. 5, т. 1 - т. 3 от ЗЧРБ. Този извод е обоснован с липса на валидно издадени документи за самоличност на жалбоподателя и нежеланието му да попълни формуляр за идентификация, необходим за снабдяването му с документ за самоличност и/или за пътуване, издаден от компетентните органи на държавата му по произход. В този контекст е ценена и липса на данни за притежавани средства за издръжка, както и на близки и познати на територията на РБългария, които не само да му осигурят място за пребиваване, но и да обезпечат евентуалното внасяне на парична гаранция.

Жалбоподателят е уведомен на 19.08.2022 г. за започналото административно производство за издаване на заповедта за продължаване на периода на принудителното му настаняване в СДВНЧ, съгласно чл. 26 във вр. чл. 18а, ал. 7 и чл. 34 от АПК. Оспорената Заповед му е връчена на 01.09.2022 г. в присъствие на преводач. Разяснени са му и възможностите за обжалване.

По отношение на срока, за който е удължено принудителното настаняване в СДВНЧ, административният орган се е позовал на Решение от 06.06.2014 г. на СЕС по дело С-146/2014 г., РПУ М..

В хода на съдебното производство от страните не бяха ангажирани други доказателства.

Така установените релевантни за правния спор факти, които не се оспорват от

страните, дават основание на настоящия съдебен състав да направи следните правни изводи:

Жалбата е депозирана на 12.09.2022 г., в срока по чл. 46а, ал. 1 от ЗЧРБ, от процесуално легитимирано лице, по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, съгласно чл. 46а, ал. 1 във вр. чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебна проверка, по реда на чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, съдът констатира, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, по смисъла на чл. 44, ал. 1 от ЗЧРБ - директора на Дирекция „Миграция“, при спазване на процесуалните изисквания на АПК за форма и съдържание.

Неоснователни са възраженията за липса на мотиви както относно фактическите основания за издаване на Заповедта, така и досежно приложените материално правни разпоредби, с оглед позоваването на мотивите в Предложение рег. № 5364р-18718 от 30.08.2022 г. Не са допуснати и нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили съществено правото на защита на жалбоподателя. Същият е надлежно уведомен за започване на административното производство, приключило с издаването на оспорената заповед. Връчен му е препис в присъствието на преводач и са му разяснени правата за обжалване.

Разпоредбата на чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ предоставя възможност на органите по ал. 1 при наложена принудителна административна мярка от вида на предвидените в чл.39а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от същия закон и наличие на данни за възпрепятстване на изпълнението, и/или на опасност от укриване, да обезпечат процеса по извеждане от страната, с издаване на заповед за принудително настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци, докато тече процеса по организиране на връщането или експулсирането. Нормата кореспондира с правото на държавите по чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО да задържат чужди граждани в специализирани центрове когато спрямо тях е започната процедура по връщане при съблюдаване на максималните срокове за прилагане на това ограничение в съответствие с общностно право и липса на възможност за ефективно прилагане на други по-леки принудителни мерки. Целта на ограничението е да се подготви връщането или да се завърши процеса на извеждане, което предполага възможно най-кратки срокове на прилагането му. Разпоредбата на чл.15, § 4 от Директива 2008/115/ЕО лимитира тази възможност с две алтернативни хипотези:

- последващо отпадане на пречките за изпълнение на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ,
- установяване на данни, че вече не съществува разумна възможност за изпълнението на ПАМ поради технически, правни или други съображения.

Оспореният административен акт отговаря на така заложените стандарти, противно на оплакванията в жалбата, доколкото срокът, за който е предвидено действието на принудителното настаняване на жалбоподателя в СДВНЧ е ограничен на първо място, с отпадане пречките за изпълнение на ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ и едва при липса на предпоставки за прилагане на това основание, с определения, по изключение в чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ срок - не повече от 6 (шест) месеца.

Както националното (чл. 44, ал. 8 ЗЧРБ), така и съюзното право (чл.15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО) допускат срокът на принудително задържане да бъде продължен над първоначално определения, при наличие на една от двете

предпоставки – липса на оказано съдействие или забавяне при получаване на необходимите документи за връщане. В конкретния казус, в мотивите на Предложението за поредното удължаване на срока на принудително настаняване на жалбоподателя Б. Х. в СДВНЧ, административният орган се е позовал на втората хипотеза – забавяне при получаване на необходимите документи за връщане, както и на т. 61 от мотивите на решението на Съда на Европейския съюз от 5 юни 2014 г. по дело С-146/14Р, М., съгласно които "...всяко решение относно продължаване на задържането на гражданин на трета страна и съответно относно наличието на фактическите обстоятелства, предвидени в чл. 15, параграф 6 от Директива 2008/115 трябва да бъде предшествано от нова проверка дали са налице материалноправните условия, въз основа на които е постановено първоначалното задържане“.

Проверката за законосъобразност, която съдът дължи в настоящото производство включва и проверка за наличие на материално правните предпоставки за прилагане на ограниченията на правото на свободно придвижване на жалбоподателя при издаване на оспорения административен акт, а именно – опасност от укриване, възможност за прилагане на други ефективни по-леки мерки, които да обезпечат последващото извеждане от страната, данни за възпрепятстване на процеса на извеждане.

В настоящия казус, законосъобразно административният орган се е позовал на предвидената в чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО – опасност от укриване. Легалната дефиниция на понятието, за целите на настоящото производство, е дадена в т. 4в на §1 от Допълнителните разпоредби на ЗЧРБ, която възпроизвежда и допълна с обективни фактически критерии, нормата на т. 7 на чл. 3 от Директивата. Сред тях са: наличие на предходни нарушения на обществения ред, на предходни осъждания, независимо от реабилитацията, ненапускане на страната в рамките на предоставен срок за доброволно напускане, притежаване на подправени документи или липса на валидно издадени документи, представяне на невярна информация.

От приложените документи към административната преписка се установяват следните обективни критерии по отношение на жалбоподателя Б. Х., обуславящи неотпаднала опасност от укриване

- две последователни предходни осъждания за опит да премине незаконно границата на РБългария, за които е изтърпявал наказания лишаване от свобода в пенитенциарни заведения,

- липса на валидно издадени в държавата му на произход документи за самоличност,

- заявено намерение за установяване в друга държава – членка на ЕС – Федерална Република Германия,

- заявено нежелание за завръщане в държавата си по произход.

Страните не спорят и относно липсата на обективна възможност за прилагане на друга, по-лека обезпечителна мярка от предвидените в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ. В този аспект, в мотивите на оспорената заповед е посочено, че цялостното поведение на чужденеца дава основание да се приеме не само наличие на опасност от укриване, но и от осуетяване изпълнението на наложената ПАМ по чл. 39а, ал.1, т. 2 от ЗЧРБ. Извод, който намира фактическа основа в данните за предходните опити да напусне нелегално територията на страната, за които вече е наказан по предвидения ред в Наказателния кодекс, липсата на деклариран адрес на пребиваване на територията на страната, а и на средства за издръжка, както и на известна социална среда, в която би могъл да бъде локализиран. Посочените обективни фактически обстоятелства

лишат от доказателствена обезпеченост нормативната възможност за прилагане на предвидените в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ алтернативни мерки на задържане, обезпечавачи процеса по извеждане.

Според настоящия съдебен състав, оспорената заповед не противоречи и на легитимната цел в закона – да осигури необходимия период за преодоляване на техническите обективни пречки, съпътстващи изпълнението на наложената на жалбоподателя Б. Х. ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ, в рамките на пропорционално ограничаване на правата му и то само за период, който е съобразен със стандартите на § 5 и § 6 на член 15 от Директива 2008/115/ЕО, при липса на основания за прилагане на алтернативните възможности по чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ. Заявеното категорично нежелание за връщане в страната на произход и препятстването на процеса по издаване на необходимите документи за пътуване, посредством неосигуряването на съдействието за попълване на необходимия формуляр за идентификация, са обективни факти, които следва да се преценяват в контекста на последователните усилия на компетентната администрация при изпълнение на наложената ПАМ. В този аспект, неоснователни са възраженията за нарушение на принципа за пропорционалност, визиран в разпоредбата на чл. 15, § 1, ал. 2 от Директивата, доколкото Предложението, към което препращат мотивите на оспорената заповед, съдържа информация не само за предприетите действия за преодоляване на техническите пречки за извеждане на чужденеца от страната в предходните периоди на принудително настаняване в СДВНЧ, но и за предстоящите – свързаните, с изпълнението на задълженията по Споразумението за реадмисия между ЕС и държавата на произход, след сезирането на ГД „Гранична полиция“.

Изпълнени са и изискванията за законоустановеност на процедурите, условията и основанията за правомерно ограничаване на правото на свобода на жалбоподателя, гарантирано от чл. 6 от Хартата за основните права на ЕС и разпоредбата на чл. 5 § 1, б. „f“ от КЗПЧОС, с оглед обезпечаване на другия основен принцип при изпълнение на наложената ПАМ – върховенство на закона. Продължаването на периода на ограничаване на правото на свобода до предвидения максимален срок в чл. 15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО, възприет и в националното право в нормата на чл. 44, ал. 8, изр. трето от ЗЧРБ, обслужва определената и позволена от закона цел. Затова и неоснователни са оплакванията за произволно определяне на срока, за който е издадена оспорената Заповед. Налице са доказателства и за проявена дължимата грижа при изпълнение на действията, обезпечавачи извеждането на жалбоподателя, които именно оправдават продължаването на задържането за периода, необходим за получаване на документите за пътуване и изпълнение на изискванията на Споразумението за реадмисия, лимитиран в границите на не повече от 6 месеца до 22.03.2023 г. Тези критерии, заложили при определяне на срока на принудително настаняване съответстват и на стандартите, залегнали в цитираната константна практика на ЕСПЧ. Задържането е необходимо, за да се обезпечи успешното извеждане на чужденеца, за когото са налице данни за опасност от укриване. Липсата на валидно издадени документи за самоличност и необходимостта от издаване на такива за пътуване е причината, заради която към момента на издаване на оспорената заповед не е финализиран процеса на извеждането му от страната. Налице е разумна възможност за успешното изпълнение на наложената принудителна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ включително и с прилагане на Споразумението за реадмисия, каквито действия са предприети малко

преди изтичане на предходния 6 месечен период на принудително настаняване в СДВНЧ.

Въз основа на изложеното, съдът счете, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в установената форма, при спазване на административно-производствените правила, правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел. Жалбата като неоснователна подлежи на отхвърляне.

Своевременно заявената претенция от процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение не следва да бъде уважена, с оглед признатата от съда обективна невъзможност на жалбоподателя да заплати държавната такса, поради наличие на основанието по чл. 83, ал. 2 от ГПК.

Мотивиран от изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Х., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на Народна Република Б., депозирана чрез пълномощника му – адв. Т. И., САК, против Заповед № 5364з-2185 от 30.08.2022 г. на директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, с която на основание чл. 44, ал. 8, изр. трето от ЗЧРБ, е продължено с 6 (шест) месеца принудителното му настаняване в СДВНЧ към Дирекция „Миграция“, считано от 02.09.2022 г. до отпадане на пречките по изпълнение на наложената спрямо него принудителна административна мярка, но не по-късно от 02.03.2023 г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните за постановяването му.

СЪДИЯ: